

OCHRONA MAŁOLETNIICH W KOŚCIELE BIULETYN

NUMER 4/ 2021

(październik-grudzień)

W numerze

Informacje

- Stolica Apostolska
- Kościół w Polsce
- Kościół w świecie
- Pozostałe informacje

Zapowiedzi

Analizy, publikacje, wywiady
i świadectwa

Stolica Apostolska

• **Weszły w życie zmiany wprowadzone przez papieża Franciszka konstytucją apostolską „Pascite Gregem Dei”.** Ojciec Święty zreformował VI księgę Kodeksu Prawa Kanonicznego, aby „uniknąć poważniejszego zła i złagodzić rany spowodowane przez ludzką słabość”. Zmniejszono liczbę sytuacji, w których samą karę oraz wybór jej rodzaju pozostawiony był uznaniu ordynariusza – teraz częściej kara

DOKUMENT

[Kodeks Prawa Kanonicznego](#)

jest określona przez prawo. Przepięstwa seksualne przeciwko małoletnim przeniesiono z rozdziału „przepięstwa przeciwko szczególnym obowiązkom” do rozdziału „przepięstwa przeciwko życiu, godności i wolności osoby” – w ten sposób ustawodawca daje do zrozumienia, że na pierwszym planie nie stoi duchowny czy zakonnik łamiący swoje zobowiązania, ale ofiara takiego przepięstwa, czyli osoba małoletnia. Nowe prawo obowiązuje od 8 grudnia 2021 r. /[Ks. Piotr Majer: Krótka prezentacja nowego prawa kanonowego Kościoła katolickiego/](#)

• **Seminarium Papieskiej Komisji ds. Ochrony Małoletnich.** W dniach 12-14 grudnia 2021 r. Papieska Komisja ds. Ochrony Małoletnich zorganizowała seminarium naukowe na temat „Prawa domniemanych nieletnich ofiar nadużyć seksualnych w kanonicznych procedurach karnych”. Mam nadzieję, że to seminarium udzieli szerszego głosu ofiarom, tym, którzy doświadczyli nadużyć, i sformułuje wyraźniejsze wskazówki dla tych, którym powierzono odpowiedzialność za przywództwo w naszym Kościele” - powiedział kard. Seán O'Malley Patrick OFM Cap., przewodniczący Komisji. /[Komunikat PCPM na ochrona.episkopat.pl/](#) – Myślę, że jednym z głównych wyzwań obecnie jest to, że chociaż Kościół katolicki ma już w swoich normach pewne prawa ofiar, to są one niewystarczająco widoczne. Istnieje też bardzo ludzki wymiar tego, jak wdramy normy, które posiadamy – uważa prof. Myriam Wijlens, członkini Komisji. /[Radio Watykańskie/](#)

• **Sekretariat Stanu odpowiedział Komisji ds. Pedofilii ws. przekazywania dokumentów.** Sekretariat Stanu Stolicy Apostolskiej poinformował Państwową Komisję o formalnej drodze związanej ze współpracą międzynarodową, dot. przekazania danych nt. postępowań w sprawach przypadków wykorzystywania seksualnego małoletnich przez polskich duchownych. /[Więcej/](#)

• **List Papieża do biskupów Francji.** „Kiedy przechodzicie przez burzę spowodowaną wstydem i dramatem krzywdzenia dzieci popełnionym w Kościele, zachęcam was do dźwignia ciężaru z wiarą i nadzieją, a ja noszę go z wami” – napisał papież do biskupów Francji, zgromadzonych na zebraniu plenarnym episkopatu w miesiąc po opublikowaniu raportu o nadużyciach, który przygotowała niezależna komisja. /[Więcej/](#)

• **Kard. Parolin o wspólnym rozpatrywaniu nadużyć seksualnych przez Kościół i państwo.** „Obowiązek Kościoła, by bronić godności ofiar i dobra wspólnego, jest tym silniejszy i bardziej konkretny gdy jest spełniany w pełnej współpracy z urzędnikami państwowymi” – mówił kard. Parolin. „Ważne jest jednak, aby ta współpraca szanowała naturę, misję i strukturę sakramentalną Kościoła” – zaznaczył. /[Więcej/](#)

• **Abp Scicluna: biskup powinien ściagać wykorzystanie bezbronnego dorosłego przez duchownego.** W wideoprzesłaniu do biskupów USA zgromadzonych w Baltimore na zgromadzeniu plenarnym maltański hierarcha podkreślił 17 listopada, że po publikacji w 2019 roku listu apostolskiego papieża Franciszka „Vos estis lux mundi” prawo kanoniczne przyznaje taką samą ochronę prawną bezbronnym dorosłym, jaką mają osoby małoletnie. /[Więcej/](#)

• **Papież do dziennikarzy:** „Dziękuję wam tam także za to, że opowiadacie i o tym, co w Kościele nie idzie dobrze, że pomagacie nam nie ukrywać tego pod dywanem i za głos, jaki dalsie ofiarom nadużyć, dziękuję za to”. /[Więcej/](#)

• **Papież do kapłanów i seminarzystów: przeczytajcie ten list.** Papież polecił rozpowszechnić wśród kapłanów i seminarzystów dramatyczny list ofiary wykorzystywania. Prosi ona duchownych, by chronili Kościół, nie stawali się współnikami krzywdzicieli, lecz jak Chrystus jasno wskazywali na grzech i grzesznika. List opublikowała Papieska Komisja ds. Ochrony Małoletnich. [/Więcej/](#)

• **Papież: Kościół jest szczególnie odpowiedzialny za ochronę nieletnich.** Papież Franciszek w przesłaniu na sympozjum na temat ochrony dzieci, zorganizowanego w Rzymie na początku listopada przez Wspólnotę św. Jana XXIII podkreślił, że musi być ona priorytetem w działalności edukacyjnej Kościoła. Oświadczył, że „ból i wstyd” z powodu czynów pedofilii w Kościele musi nakłaniać do procesu „nawrócenia”. [/Więcej/](#) Przesłanie do uczestników konferencji skierował także kard. Sean P. O'Malley. Przypomniał o konieczności nawrócenia duszpasterskiego, do którego wzywa Papież Franciszek. „Bez niego nie uda się pozbyć z Kościoła nadużyć seksualnych. Musimy pracować na rzecz ich zwalczania we wszystkich aspektach życia naszej wspólnoty” – powiedział przewodniczący Papieskiej Komisji ds. Ochrony Małoletnich. [/Więcej/](#)

• **Apel do uczestników Europejskiego Dnia Ochrony Dzieci przed Wykorzystaniem Seksualnym – 18 listopada.** Kard. Seán Patrick O'Malley, przewodniczący PCPM, podkreślił cel inicjatywy Rady Europy ustanowionej w 2015 r. „Stanowi ona forum, na którym spotyka się społeczeństwo obywatelskie, a także rządy, aby skupić i lepiej dostosować niezbędne zasoby oraz zwiększyć świadomość problemu wykorzystywania seksualnego dzieci i ich niegodziwego traktowania”. W Rzymie odbyła się międzynarodowa konferencja zorganizowana przez organizację Telefono Azzurro na temat „Prawo do zaufania” z udziałem ekspertów z całego świata. [/Więcej/](#)

• **Papież: trzeba wychowywać do odpowiedzialnej seksualności.** „W epoce, w której seksualność zostaje często zredukowana do konsumpcji, do wykorzystywania drugiego człowieka, zadaniem rodzin jest wychowywanie dzieci do miłości i odpowiedzialnej seksualności” – powiedział Papież. [/Więcej/](#)

Kościół w Polsce

• **Obradowała Rada przy Delegacie KEP.** W poniedziałek 29 listopada br. obradowała w Warszawie Rada przy Delegacie KEP ds. ochrony dzieci i młodzieży. Omówiono zainicjowane w poszczególnych grupach systemu projekty i przyjęto kalendarz działań na rok 2022. Było to pierwsze spotkanie po ukonstytuowaniu się Rady. Ustalono, że będzie się ona spotykać od teraz dwa razy w roku. [/Więcej/](#)

• **Prymas: będzie nowelizacja wytycznych dot. przeciwdziałania pedofilii.** Bieżące zagadnienia dotyczące pracy Biura Delegata KEP ds. ochrony dzieci i młodzieży oraz Fundacji Świętego Józefa KEP przedstawił biskupom zgromadzonym na Jasnej Górze na 390. zebraniu plenarnym Episkopatu abp Wojciech Polak, delegat KEP ds. ochrony dzieci i młodzieży. Zapowiedział też w rozmowie z KAI nowelizację wytycznych KEP dotyczących przeciwdziałaniu pedofilii w związku z ukazaniem się w międzyczasie m.in. papieskiego motu proprio „Vos estis lux mundi”. [/Więcej/](#)

• **Obcojęzyczne wersje raportu z działań Kościoła w Polsce w obszarze ochrony małoletnich.** – Spoglądając na Kościół w Polsce głównie przez pryzmat medialnych informacji o ujawnionych przypadkach wykorzystywania seksualnego małoletnich lub kolejnych decyzji karnych nałożonych na biskupów, można odnieść wrażenie, że Kościół w Polsce nic albo niewiele robi by chronić małoletnich i pomagać pokrzywdzonym. Tymczasem Kościół w Polsce próbuje zmierzyć się z zaniedbaniami z przeszłości, podejmując przy tym szereg działań, które w tym raporcie prezentujemy – podkreśla ks. Piotr Studnicki, kierownik Biura Delegata KEP ds. ochrony dzieci i młodzieży. Wydanie raportów sfinansowała Fundacja Świętego Józefa KEP. [/Więcej/](#)

Raporty obcojęzyczne

- [język angielski](#)
- [język włoski](#)

- **Biskupi na *ad limina*.** „Wszyscy są przekonani o tym, że my co możemy to robimy, na poziomie wychodzenia do ofiar i konsekwentnego rozliczania, nawet rozliczania biskupów” – podkreślił biskup opolski Andrzej Czaja na briefingu z dziennikarzami. Podkreślił, że sprawa wykorzystywania seksualnego podczas wizyty poruszana jest w prawie każdym urzędzie Stolicy Apostolskiej. Uczestnik kolejnej grupy biskupów – abp Wojciech Polak dodał, podczas wizyty w Kongregacji Nauki Wiary biskupi podziękowali za otrzymaną od niej pomoc w kwestii postępowania w takich przypadkach. Zaznaczył, że osoby skrzywdzone bardzo oczekują, by wszelkie komunikaty w tych sprawach były precyzyjne i jednoznaczne. /Więcej: [Gość Niedzielny](#), [Deon.pl](#)/
- **Telefon zaufania „Siostry dla Sióstr” i inicjatywa „Siostry towarzyszące osobom zranionym”.** 1 grudnia br. ruszyły dwa wspólne projekty Konferencji Wyższych Przełożonych Żeńskich Zgromadzeń Zakonnych w Polsce oraz Fundacji Świętego Józefa KEP, ich realizację wspiera Biuro Delegata KEP ds. Ochrony Dzieci i Młodzieży. Koszty funkcjonowania telefonu zaufania – działającego w każdą środę w godz. 19-21 – pokryje Fundacja Świętego Józefa KEP. Pełna lista dyżurów sióstr towarzyszących osobom zranionym na [wspolnotazezranionymi.pl/towarzyszenie](#) /Więcej/ [Gość Niedzielny: Telefon do siostry](#)/
- **Bezpieczna szkoła katolicka.** 25 listopada na Jasnej Górze odbyła się w ramach Rady Dyrektorów Szkół Katolickich prezentacja dokumentu „Profilaktyka przemocy seksualnej wobec uczniów w szkole katolickiej”, której dokonał o. Wojciech Bojanowski SJ. Projekt „Budowa systemu prewencji wykorzystania seksualnego w katolickich placówkach szkolnych” sfinansowany jest przez Fundację Świętego Józefa. Ks. Piotr Studnicki zaprezentował dyrektorom szkół katolickich m.in. ścieżkę grantową Fundacji Świętego Józefa na działania prewencyjne w szkołach katolickich. Jak powiedziała s. Patrycja Garbacka z Rady Szkół Katolickich chodzi o to, by szkoła katolicka była środowiskiem bardzo bezpiecznym, ale też tym, które wyjdzie z pomocą dzieciom skrzywdzonym poza szkołą. /[Więcej](#)/
- **Duszpasterstwo Rodzin tworzy system prewencji przemocy seksualnej w rodzinie.** „Wsparcie diecezjalnych Wydziałów Duszpasterstwa Rodzin w zakresie prewencji wykorzystania seksualnego” – to projekt, który realizuje Krajowy Ośrodek Duszpasterstwa Rodzin KEP (KODR) we współpracy z Fundacją Świętego Józefa KEP oraz Biurem Delegata KEP ds. Ochrony Dzieci i Młodzieży. /[Więcej](#)/
- **Modlitwa w intencji osób zranionych.** Już po raz dziewiąty w Krakowie odbyła się modlitwa w intencji osób zranionych wykorzystaniem seksualnym. W Sanktuarium św. Jana Pawła II w niedzielę 24 października po Eucharystii i adoracji, doświadczeniem towarzyszenia osobom skrzywdzonym podzieliły się Marta Titaniec i Justyna Kaczmarczyk, autorka książki „Zranieni. Rozmowy o wykorzystywaniu seksualnym w Kościele”.
- **Zakonnicy o zmianach w prawie karnym.** W dniach 19-20 października w Krakowie odbyło się 147. zebranie plenarne Konferencji Wyższych Przełożonych Zakonów Męskich w Polsce. Podczas tego spotkania o. prof. dr hab. Dariusz Borek O Carm (UKSW) podjął temat zmian w prawie karnym Kościoła wg Konstytucji Apostolskiej „Pascite Gregem Dei”.
- **Podsumowanie działań Kościoła w obszarze ochrony małoletnich w roku 2021.** – Mijający rok był pełny wydarzeń istotnych dla budowanego przez Kościół w Polsce dzieła ochrony małoletnich i bezbronnych oraz pomocy pokrzywdzonym wykorzystaniem seksualnym – podsumował ks. Piotr Studnicki, kierownik Biura Delegata KEP ds. ochrony dzieci i młodzieży. /[Komentarz dla KAI](#)/
- W Gnieźnie odbyło się w dniach 25-26 października dwudniowe spotkanie diecezjalnych i zakonnych koordynatorów Fundacji św. Józefa, powołanej przez KEP dla niesienia pomocy osobom pokrzywdzonym w wyniku wykorzystania seksualnego w Kościele. Z uczestnikami spotkał się Prymas Polski. /[Więcej](#)/

- Fundacja Świętego Józefa KEP podziękowała duchownym za wsparcie jej działań. „Dziękujemy za to, że dzięki Księdza/Ojca składkom jesteśmy jako Kościół w Polsce mniej bezradni wobec dramatu wykorzystania seksualnego” – napisali członkowie Zarządu Fundacji Świętego Józefa KEP do duchownych, finansujących jej działalność. /[Więcej](#)/
- 6 października spotkała się Rada Fundacji Świętego Józefa KEP. Został przyjęty Regulamin grantowy na 2022 rok.
- **Centrum Ochrony Dziecka koordynatorem współpracy międzynarodowej.** Niemal natychmiast po konferencji „Nasza wspólna misja – Ochrona dzieci Bożych”, jaka z inicjatywy Papieskiej Komisji ds. Ochrony Małoletnich i Konferencji Episkopatu Polski odbyła się w Warszawie w dn. 19-22 września 2021 r., rozpoczęły się przygotowania do zapowiedzianej w jej trakcie kontynuacji współpracy między uczestniczącymi w konferencji przedstawicielami Kościołów w Europie Środkowo-Wschodniej. Ze strony COD odpowiedzialna za współpracę jest p. Ewa Kusz. Została przeprowadzona ankieta dotycząca tematów i form współpracy oraz odbyły się narady z członkami PCPM m.in. na temat pracy z osobami zranionymi. Wyniki ankiety zostaną opracowane na przełomie roku i przesłane do uczestników.
  - Spotkanie Rady COD miało miejsce 17 grudnia.
  - Szkolenia COD: diecezja opolska i gliwicka – szkolenie dla kapłanów 5 lat po święceniach (5.10), diecezja drohiczyńska – szkolenie dla księży (22-23.10), archidiecezja wrocławska – szkolenie dla kleru (26.10, 15.11, 16.11), archidiecezja gdańska – szkolenie dla księży (8-9.10, 22-23.11).
  - Spotkania zespołów roboczych: a) - budowa systemu prewencji w katolickich placówkach szkolnych (1.10, 22.10, 19.11, 10.12), spotkania zespołu projektowego ds. e-learningu (1.10, 15.10, 26.11), Spotkanie grupy roboczej dot. programu prewencji dla osób z niepełnosprawnością (5.10, 21.10, 16.11).
  - Szkolenie dla rodziców dzieci z niepełnosprawnościami, które odbyło się 9 października w Krakowie, to kolejny etap pilotażu programu prewencji dla osób z niepełnosprawnością.
  - Rozpoczęcie studiów podyplomowych dla 5 edycji - profilaktyka przemocy seksualnej wobec dzieci i młodzieży odbyło się 22 października.
  - Ojciec Adam Żak wziął udział w spotkaniu członków Global Safeguarding Alliance, które odbyło się 5 października br.
- **Archidiecezja Gdańska:** Strategia prewencyjna w najbliższych latach powinna opierać się na prawdzie, znajomości procedur, szkoleniach dotyczących prewencji i uczciwym doradztwie przełożonym kościelnym - podkreślił o. Adam Żak. Koordynator KEP prowadził spotkanie dla kapłanów archidiecezji gdańskiej, poświęcone ochronie dzieci i młodzieży w posłudze duszpasterskiej. /[Więcej](#)/
- **Archidiecezja Gnieźnieńska:** Odbyły się spotkania dla księży z zakresu ochrony dzieci i młodzieży. – Obok konkretnej, rzetelnej wiedzy potrzeba także refleksji teologicznej i namysłu duchowego nad naszą wspólnotową odpowiedzialnością mówił ks. W. Rzeszowski, diecezjalny delegat ds. ochrony. /[Więcej](#)/
- **Archidiecezja Krakowska:** Abp Marek Jędraszewski ustanowił dekretem z dnia 15 grudnia br. „Regulę poszanowania godności i dóbr osobistych bliźniego, szczególnie dzieci i młodzieży oraz osób bezradnych w Archidiecezji Krakowskiej”. Reguła będzie obowiązywać od 1 stycznia 2022 r. /[Dokument](#)/ – Mocną stroną Reguły jest wpisanie wykorzystania seksualnego w szeroki wachlarz różnych form przemocy naruszających godność człowieka – mówi ks. Piotr Studnicki, kierownik Biura Delegata KEP ds. Ochrony Dzieci i Młodzieży. /[Komentarz dla KAI](#)/
- **Archidiecezja Łódzka:** Jak powinny postępować osoby duchowne w przypadku spowiedzi osób, które doświadczyły przemocy seksualnej? Czego oczekuje osoba zraniona,

przystępując do spowiedzi? Mówił o tym łódzkim kapłanem współautor vademecum spowiednika ks. Tomasz Liszewski. [/Nagranie wideo/](#)

• **Diecezja Siedlecka:** W każdy trzeci piątek miesiąca w parafii św. Jana Pawła II w Siedlcach ma miejsce modlitwa za osoby seksualnie wykorzystane w dzieciństwie. W tej intencji sprawowana jest Msza św. o godz. 18.00.

• **OO. Dominikanie:** Spotkanie otwarte nt. problematyki wykorzystania seksualnego w Kościele miało miejsce 19 października w kościele oo. Dominikanów w Katowicach. Wzięła w nim udział p. Ewa Kusz.

• **Zgromadzenie Franciszkanek Misjonarek Maryi:** szkolenie dla siostr na temat zasad ochrony osób małoletnich i bezbronnych w Piastwie (20 listopada) i Łabuniach (3-4 grudnia) prowadzone przez Martę Titaniec, ks. Wojciecha Rzeszowskiego i ks. Piotra Studnickiego.

Diecezja Kaliska: We wrześniu br. zostało zakończone kanoniczne dochodzenie wstępne, które potwierdziło podejrzenie popełnienia przez ks. F. przestępstwa. Akta tegoż dochodzenia zostały przesłane do Kongregacji watykańskiej, a Biskup kaliski podjął decyzję o całkowitym zawieszeniu duchownego. [/Oświadczenie rzecznika prasowego Kurii Diecezjalnej w Kaliszu/](#) Sąd uchylił wyrok w sprawie ks. Arkadiusza H., skazanego wcześniej za wykorzystywanie seksualne 15-latką. Sąd drugiej instancji uznał, że doszło do przedawnienia. „Ta sprawa to porażka całego społeczeństwa; sprawca odrażającego czynu nie poniesie odpowiedzialności karnej” - powiedział sędzia Marek Bajger. [/Więcej/](#)

Diecezja Legnicka: Sąd okręgowy w Jeleniej Górze skazał ks. Piotra M., byłego proboszcza w Ruszowie, na karę czterech lat pozbawienia wolności za molestowanie dwóch dziewczynek. [/Stacja7.pl/](#)

Diecezja Płocka: Diecezja Płocka przyjmuje do wiadomości wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi oddalający powództwo Pana Marka Lisińskiego skierowane m.in. przeciwko Diecezji. Podejmowanie przez Diecezję w powyższej sprawie dalszych kroków prawnych (czy to cywilnych, czy karnych) nie jest obecnie rozważane. [/Więcej/](#)

Archidiecezja Poznańska: Rozumiemy i popieramy potrzebę rzetelnego wyjaśnienia sprawy, ale jedyną i skuteczną drogą ich pozyskania jest zwrócenie się Sądu do Stolicy Apostolskiej w trybie międzynarodowej pomocy prawnej. [/Komunikat/](#)

Diecezja Radomska: Władza Diecezji Radomskiej z ubolewaniem przyjęła informacje o nagannych czynach księdza i przeprosza osoby pokrzywdzone oraz wszystkich, którzy zostali dotknięci niedopuszczalnym postępowaniem duchownego. [/Komunikat Kurii Diecezji Radomskiej/](#)

Franciszkanie. Prowincja Wniebowzięcia NMP Zakonu Braci Mniejszych w Polsce, po otrzymaniu wiarygodnych informacji o możliwości popełnienia przestępstwa przez jednego z zakonników, natychmiast podjęła stosowne działania celem zapewnienia bezpieczeństwa osób trzecich (...) [/Komunikat/](#)

• **Podsumowanie interwencji kryzysowej Inicjatywy „Zranieni w Kościele”.** W ramach programu interwencji kryzysowej, uruchomionego po opublikowaniu raportu dot. Pawła M., zadzwoniło 26 osób - w większości osoby dotknięte przemocą, nie tylko seksualną, ale także psychiczną, w wieku dorosłym. Specjalny program interwencji kryzysowej, uruchomiony przez Inicjatywę „Zranieni w Kościele”, został sfinansowany ze środków Fundacji Świętego Józefa KEP. [/Więcej/](#)

• **150. dyżur Inicjatywy „Zranieni w Kościele”.** „Coraz częściej zgłaszają się siostry zakonne i były zakonnice dotknięte przemocą seksualną, zarówno ze strony innych siostr, jak i ze strony księży. Opowiadają także o doświadczeniu przemocy psychicznej i ekonomicznej w zakonach.” [/Więcej/](#)

Rzym: Ochrona osób podatnych na zranienie była motywem przewodnim inauguracji roku akademickiego Instytutu Antropologii – Interdyscyplinarnych Studiów nad Godnością Człowieka i Opieką nad Osobami Wrażliwymi, która miała miejsce 14 października br. • Przez rok przed trybunałem w Watykanie toczył się proces ks. Gabriele Martinellogo i ks. Ernesto Radice, byłego rektora preseminarium. Ks. Martinellogo uwolniono od zarzutów o rzekome wykorzystanie seksualne, do którego miało dochodzić w latach 2007-2012 w niższym seminarium w Watykanie, a ks. Radice o rzekome tuszowanie sprawy.

Francja: Przeciwdziałanie nadużyciom seksualnym w Kościele oraz odpowiedź na raport o pedofilii wśród duchownych - to główne tematy, którymi zajął się francuski episkopat podczas listopadowego zgromadzenia w Lourdes. Biskupi zdecydowali o powołaniu nowej struktury – międzydiecezjalnego kanonicznego sądu karnego, rozpatrującego przestępstwa seksualne duchownych wobec małoletnich. [/Więcej/](#) • Ordynariusz francuskiej diecezji Créteil wystawił na sprzedaż swoją biskupią rezydencję, by zdobyć środki na wypłatę odszkodowań dla ofiar pedofilii w Kościele. • Konferencja Zakonników i Zakonnice we Francji (CORREF) przedstawiła wczoraj swoje plany działań dotyczących wykorzystywania seksualnego nieletnich. Powołana została niezależna komisja „uznania i zadośćuczynienia” oraz fundusz pomocowy dla ofiar nadużyć.

Portugalia: Episkopat postanowił powołać narodową komisję ds. wzmocnienia opieki nad przypadkami wykorzystywania seksualnego ze strony duchowieństwa. „Zrobimy wszystko, co będzie konieczne, aby w pełni rozwiązać ten problem” – powiedział bp José Ornelas.

• S. Nathalie Becquart, podsekretarz Synodu Biskupów, we wprowadzeniu do książki Salvatore Cerunzio „El velo del silencio” przyznaje, że ten wybór świadectw pozwala nam usłyszeć krzyki i cierpienia, zbyt często przemilczane, kobiet konsekrowanych, doprowadzając do porzucenia życia konsekrowanego. [/Więcej/](#)

Pozostałe informacje

• Nie można pozywać Stolicy Apostolskiej za przypadki wykorzystywania seksualnego, popełnione przez księży w różnych krajach - orzekł Europejski Trybunał Praw Człowieka w Strasburgu. Odrzucił on skargę 24 powodów, którzy bezskutecznie pozywali Watykan przed belgijskimi sądami za akty pedofilii popełnione przez katolickich księży. [/Więcej/](#)

• Przez rok od rozpoczęcia przyjmowania zgłoszeń, 526 spraw wpłynęło do Państwowej Komisji ds. Pedofilii, z czego pracę nad 182 już zakończono. W ramach działań edukacyjno-prewencyjnych, w tym analizy i oceny skali wykorzystywania seksualnego dzieci w Polsce, Państwowa Komisja przebadła próbę reprezentatywną akt zdecydowanej większości (ok. 2500) postępowań sądowych rozpoczętych i zakończonych w latach 2017-2020. [/Więcej/](#)

• Brak jest danych na temat zjawiska przemocy seksualnej wobec osób z niepełnosprawnością, przypadki takie są zgłaszane rzadko - podała Państwowa Komisja ds. Pedofilii, która o kwestii takiej przemocy wobec dzieci z niepełnosprawnością intelektualną rozmawiała z Fundacją Brata Alberta. [/Więcej/](#)

• Z najnowszego raportu Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę wynika, że nie wszystkie małoletnie ofiary mogą liczyć na pełną pomoc. [/Raport: Lokalna oferta wsparcia i pomocy dla dzieci pokrzywdzonych przestępstwem i ich opiekunów. Diagnoza sytuacji w Polsce \(2021\)/](#)

• Ministerstwo podtrzymało decyzję o anulowaniu konkursu, a tym samym „116 111 – telefon zaufania dla dzieci i młodzieży – po raz kolejny nie otrzyma dofinansowania” - poinformowała Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę.

- Hasło kampanii Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę „Wysoki sędzie, zobacz mnie” to wezwanie do tego, aby na każdym etapie postępowania brać pod uwagę nie tylko dobro prowadzonych czynności, lecz także dobro i najlepiej pojęty interes dziecka. /[Więcej](#)/
- „Powiedz co czujesz. Zdemaskuj emocje” to kampania społeczna Ministerstwa Zdrowia, której celem jest zwrócenie uwagi na problemy psychiczne dzieci i młodzieży. Kampania promuje specjalną infolinię 800 12 12 12 oferującą doraźne wsparcie psychologiczne dzieciom i młodzieży, a także ich rodzicom i opiekunom. /[Więcej](#) /
- 13 grudnia rozpoczęła się pierwsza kampania społeczna Państwowej komisji ds. Pedofilii pod hasłem #RozmawiajReaguj. /[Więcej](#)/
- Co czwarty nastolatek oglądał treści pornograficzne w internecie – alarmuje nowy raport NASK „Nastolatki 3.0”. Analiza ze względu na wiek pokazuje, że w ciągu kilku lat (pomiędzy 11–12 a 16–17 rokiem życia) następuje lawinowy przyrost doświadczeń związanych z pornografią internetową (11,6 proc. - szkoła podstawowa; 45,8 proc. - szkoła średnia). /[Więcej](#)/
- Laureatką tegorocznej Nagrody Dziennikarskiej „Ślad” im. bp. Jana Chrapka została Paulina Guzik. Dziennikarka ujawniła historię dominikanina Pawła M. /[Więcej](#)/
- Pandemia koronawirusa przyczyniła się do zwiększenia skali wykorzystywania seksualnego dzieci w internecie – wynika z raportu „Global Threat Assessment 2021”. /[Więcej](#)/

ZAPOWIEDZI

- 17-18 stycznia** – Warsztat dla osób pracujących w strukturach lokalnych: O korzyściach z rozpoznawania i szanowania granic (Warszawa) . Zgłoszenia do 8 stycznia na kontakt@fsj.org.pl
- 17 stycznia** – Szkolenie dla przełożonych Wyższych Seminariów Duchownych (Gniezno)
- 7-8 lutego** – Szkolenie dla kuratorów – „safety plan” (Kokotek k/Lublińca)
- 4 marca** – Dzień modlitwy i pokuty za grzech wykorzystania seksualnego małoletnich
- 23-24 marca** – Szkolenie dla duszpasterzy osób zranionych (Porszewice)
- 25-26 kwietnia** – Warsztat z komunikacji dla osób pracujących w strukturach lokalnych: Co możemy zrobić, żeby poprawiać nasz kontakt z rozmówcą? (Warszawa). Zgłoszenia do 9 kwietnia na kontakt@fsj.org.pl

ANALIZY, PUBLIKACJE, WYWIADY I ŚWIADECTWA

Abp Wojciech Polak: Kościół w Polsce nie jest upoważniony do wydania akt, ponieważ nie jest ich właścicielem. Podobne sprawy rozstrzyga się w ramach tzw. międzynarodowej pomocy prawnej, czyli w tym przypadku między Stolicą Apostolską a rządem danego kraju. /Wywiad w [Interia.pl](#)/

O. Adam Żak: Przepięstwa sprawców i rażące zaniedbania kościelnych przełożonych stanowią całość. Jeśli będziemy sztucznie je rozdzielać, rozminiemy się z tym, co najważniejsze: ze zrozumieniem krzywdy, z pomocą pokrzywdzonym, ze stanowieniem sprawiedliwości i przywracaniem naruszonego ładu moralnego. /Wywiad dla [Interia.pl](#)/ Trzeba wejść na drogę odpowiedzi ewangelicznej, a nie korporacyjnej. (...) Konieczne jest przyjęcie odpowiedzialności i radykalny powrót na drogę sprawiedliwości. Problem nie leży bowiem tylko w grzesznych zachowaniach pojedynczych osób... /Wykład na [konferencji „Kryzys Kościoła czy panika moralna w Kościele wywołana przez media?”](#)/

Marta Titaniec/ ks. Piotr Studnicki: Kryzys spowodowany wykorzystywaniem seksualnym osób małoletnich zastał Kościół i społeczeństwo w Polsce nieprzygotowane. W pierwszych reakcjach przeważały mechanizmy zaprzeczenia. Ważnym elementem okazały się śledztwa dziennikarskie oraz jasne impulsy Stolicy Apostolskiej. W ostatnich la-

tach udało się Kościołowi w Polsce zbudować całościowy system ochrony małoletnich i pomocy pokrzywdzonym. / [Artykuł](#); w wersji skróconej ukazał się na łamach angielskojęzycznej i włoskojęzycznej wersji *L'Osservatore Romano* w związku z odbywającą się w Warszawie w dniach 19-22 września br. konferencją „Naszą wspólną misją ochrona dzieci Bożych”.

Aleksandra Brzemia-Bonarek: Nie przekonują mnie tłumaczenia zawarte w aneksie do raportu. Jeśli prawnicy prowincji nie widzieli kompletnych dokumentów sprawy Pawła M., to powinni się byli ich domagać, a następnie starannie i wnikliwie je przeanalizować, bez submisyjności względem przełożonych. (...) Jest mi wstyd jako kanonistce, że w sprawie Pawła M. tak mało zostało zrobione, aby zająć się zarzutami pod kątem prawnym / Wywiad na [wiesz.pl](#)/ Zob. także [Omówienie artykułu Pauliny Guzik i Inés San Martín o sprawie dominikanina Pawła M. w amerykańskim portalu Crux](#) /

Osoby skrzywdzone przez dominikanina Pawła M.: Ważna jest dla nas także determinacja o Pawła Kozackiego OP, obecnego prowincjała dominikanów. Gdyby nie on, to raport nie miałby szansy powstać, nie byłoby żadnej komisji. Za to jesteśmy mu wdzięczni. /Więcej na [wiesz.pl](#)/

Ks. Piotr Majer: Jak wskazuje doświadczenie, wielu problemów, których przyczyną są niektórzy duchowni, wśród nich także czynów kryminalnych wiążących się z krzywdą ofiar wykorzystania seksualnego, zgorzeniem i odchodzeniem wiernych od wiary, można by było uniknąć, gdyby podczas formacji w porę dostrzeżono defekty osobowości i usunięto kandydata z seminarium, nie dopuszczając go do święceń. /[Więcej](#)/

Ks. Piotr Studnicki: Kościół w Polsce w ostatnich latach dopracował się całościowej odpowiedzi na przestępstwa seksualne popełniane przez duchownych wobec osób małoletnich. – Ale trzeba też uczciwie powiedzieć, że ten proces nie odbył się w próżni. On by się nie dokonał, gdyby nie istotne działania wewnątrzkościelne. Myślę tu przede wszystkim o zmianie prawa kościelnego, ale także o ważnych czynnikach zewnętrznych, jak chociażby działalność mediów, która nas mocno zmobilizowała, żeby te elementy odpowiedzi wypracować. /[Więcej](#)/ Nie tylko w środowisku prawników, ale też wśród hierarchów, księży i opinii publicznej zaczęły rodzić się pytania i wątpliwości dotyczące chociażby zakresu odpowiedzialności, przestrzegania procedur, adekwatności wymierzonych sankcji pokutnych czy karnych, ale także zakresu komunikacji podjętych decyzji Stolicy Apostolskiej /[Więcej](#)/ Ta historia nie może stać się wymówką, by lekceważyć sprawy wykorzystania seksualnego. Żadnego zgłoszenia nie należy ignorować, jednocześnie pamiętając, że samo zawiadomienie nie przesądza o winie. Cierpliwie i z rozwagą należy dochodzić do prawdy. /[Komentarz do sprawy Marka Lisińskiego](#)/

Marta Titaniec: Wykorzystanie seksualne jest jednym z elementów nadużycia władzy. Może być wiele innych krzywd spowodowanych nadużyciem władzy. O tym mówi papież Franciszek bardzo mocno, o tej kulturze klerykalnej, o sytuacji, jeśli osoba jest wykorzystana przez osobę duchowną. /O inicjatywie telefonu zaufania dla siostr w [Doxa.fm](#)/ Pracując w Fundacji mam narzędzia do realizacji konkretnych form wsparcia. Cieszy mnie, że mogę świadczyć, że Kościół jako wspólnota jest zdolna również do wzięcia na siebie konsekwencji krzywdy zadanej wewnątrz przez jej członków. /Ankieta w: [Gość Niedzielny](#)/

O. Tarsycjusz: Pan Bóg dał mi łaskę wyznania wszystkich moich boleści i było to przyjęte za pośrednictwem kapłana z wielkim zrozumieniem i miłosierdziem. I to był decydujący moment, który zawrócił historię mojego życia. /[Podcast na polskieradio.pl](#)/ Widzę po różnych osobach pokrzywdzonych przez księży, że ich życie to nieustanna walka, lęki, nieumiejętność nawiązywania relacji. Ta ciemność wciąż wylazi z człowieka. My czasami nawet nie jesteśmy świadomi, że źródło naszych problemów jest właśnie w tej krzywdzie. /[Omówienie na wiesz.pl](#)/

Tomasz Krzyżak: Dziś trzeba sobie powiedzieć, że jeśli spojrzymy na Kościół z końca roku 2011 i ten z końca 2021, to są to dwa całkowicie odmienne światy. (...) Sporo jest jeszcze do zrobienia, ale dziś bardziej w sferze przemiany mentalności aniżeli procedur, szkoleń, warsztatów, itp. - te trzeba udoskonalać, monitorować ich działanie, ale najistotniejsza jest zmiana myślenia. /Komentarz na Deon.pl/ Faktem bezdyskusyjnym jest, że zdemaskowane ostatecznie oszustwo b. szefa fundacji walczącej z pedofilią w Kościele jest policzkiem wymierzonym ofiarom. /Rzeczpospolita/ Komisja ds. pedofilii skarży się w mediach, że strona kościelna nie chce z nią rozmawiać. Trudno jednak podejmować z kimś dialog, stawiając rozmówcę pod ścianą. /Rzeczpospolita/ Nie jesteśmy w stanie zrozumieć pokrzywdzonych. Nie wiemy nic o manipulacyjnych działaniach sprawców, nie wiemy nic o hamulcach, jakie mają w sobie pokrzywdzeni. Stąd często powtarzamy, że przecież wystarczyło komuś powiedzieć o krzywdzie, że chorą więź można było przerwać, itp. /Deon.pl/ Jeśli za moment H. zostanie przeniesiony do stanu świeckiego – a linia Watykanu jest tu dość jednoznaczna – to nic nie będzie stało na przeszkodzie, by wyjechał do innego miasta i zatrudnił się jako dozorca w przedszkolu albo szkole. /Komentarz na Deon.pl/

Tomasz Terlikowski: Tym razem rozmawiamy o wizycie ad limina z dr Pauliną Guzik i o kryzysie wiary i wierze samej z Marcinem Gutowskim, autorem serii reportaży o skandalach seksualnych w Kościele w TVN24. /[podkast „Tak Myśle”](http://podkast.„Tak Myśle”) / Historia o. Edwarda Konkola wcale się jeszcze nie skończyła. On sam nie żyje, jemu samemu potrzebna jest modlitwa, ale żyją osoby skrzywdzone, żyją ci, którzy krzywdzili, i zamiast reagować, stukali w ścianę, żeby było ciszej. /Wież.pl/

Jean-Marc Sauvé, przewodniczący CIASE: Rozwijanie synodalności i włączanie świeckich, mężczyzn i kobiet we władzę decyzyjną w Kościele, jest jedną z wielu prób właściwszego podejścia do przemocy seksualnej. /Wywiad na Aleteia.pl/

Paulina Guzik: Dziennik więzienny kardynała Pella, wydany właśnie w Polsce jest jedną z najważniejszych książek tego roku. Nie dlatego, że napisał ją jeden z ważniejszych hierarchów w światowym Kościele, ale dlatego, że napisał ją chrześcijanin, który przeszedł przez piekło po to, by prawda zwyciężyła. /Wież.pl/

Ks. Fortunato Di Noto, założyciel i prezes Stowarzyszenia Meter : Gdy znajdziecie materiały z pornografią dziecięcą, od razu zgłaszajcie policji! /Wywiad dla KAI/

Wijciech Żmudziński SJ: Dlaczego ofiary przemocy seksualnej w dzieciństwie, mówią o tym dopiero 30-40 lat później? "Mówią dopiero teraz, bo szkody wyrządzone stają się z ikiem coraz bardziej dotkliwe" - pisze o. Patryk Goujon SJ, jezuita wykorzystany seksualnie w dzieciństwie przez księdza. Obecnie wykładowca teologii w Centre Sevres w Paryżu i redaktor naczelny czasopisma *Recherches de Science Religieuse*. W wydanej w tym roku książce (*Prière de ne pas abuser*, Seuil, Paryż 2021) opisuje etapy długiego procesu uświadamiania sobie tego, co przydarzyło mu się w dzieciństwie. /Artykuł na Deon.pl/

Redakcja

Biuro Delegata KEP
ds. Ochrony Dzieci i Młodzieży

Skwer kard. S. Wyszyńskiego 6
01-015 Warszawa, pok. 212

Kierownik:
tel. kom. +48 726 888 112
e-mail: ochrona@episkopat.pl

Sekretariat:
tel. +48 22 530 48 04
e-mail: biurodelegata@episkopat.pl
ochrona.episkopat.pl
Twitter: @OchronaKEP